

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 67/02-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Jána Mazáka a zo sudcov Jána Auxta a Jána Lubyho na neverejnom zasadnutí 27. marca 2003 v konaní o sťažnosti A. K., bytom B., zastúpenej advokátom JUDr. O. Š., B., vo veci porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 16 C 37/98 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo A. K. na prerokovanie jej veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 37/98 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súde Bratislava II p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 37/98 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. A. K. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie vo výške 60 000 Sk (slovom Šesťdesiatisíc slovenských korún), ktoré je jej Okresný súd Bratislava II p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Bratislava II j e p o v i n n ý uhradiť A. K. do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia trovy konania vo výške 8 000 Sk (slovom Osemtisíc slovenských korún) na účet advokáta JUDr. O. Š., B.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 19. novembra 2002 sp. zn. IV. ÚS 67/02 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť A. K., bytom B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. O. Š., Bratislava, ktorou namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 16 C 37/98.

V návrhu na rozhodnutie sťažovateľka okrem toho, že žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov priznaného v čl. 48 ods. 2 ústavy, zároveň navrhuje, aby prikázal okresnému súdu konať vo veci, vedenej pod sp. zn. 16 C 37/98 bez zbytočných priet'ahov. Súčasne žiada, aby jej bolo priznané aj primerané finančné zadost'učinenie v sume 500 000 Sk.

K skutkovému stavu, ktorý viedol k podaniu sťažnosti ústavnému súdu, sťažovateľka uviedla:

„Uvedené konanie začalo podaním návrhu na začatie konania zo dňa 17. 02. 1998. V priebehu rokov 1998 a 1999 sa uskutočnilo niekoľko pojednávanií, na ktorých sa však nerozhodlo o merite veci a poslednýkrát sa pojednávalo 20. 09. 1999, nakoľko pojednávania vytyčené v rokoch 2000 a 2001 boli z rôznych dôvodov odročené.

S ohľadom na skutočnosť, že konanie na okresnom súde trvá 4 roky a i posledný termín pojednávania vytyčený na 31. 02. 2002 bol zrušený, navrhovateľka využila aj svoje právo zakotvené v § 6 ods. 1 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov a § 17 ods. 1 zákona č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich v znení neskorších predpisov a dňa 20. 02. 2002 podala prostredníctvom svojho právneho zástupcu sťažnosť na prieťahy v konaní, v ktorej zároveň žiadala o vytyčenie pojednávania. Touto sťažnosťou adresovanou predsedovi Okresného súdu Bratislava II. poskytla príležitosť súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a zároveň aj vyčerpala všetky právne prostriedky nápravy, ktorých uplatnenie sa vyžaduje pred podaním návrhu na začatie konania pred Ústavným súdom SR. Listom zo dňa 15. 03. 2002 predseda okresného súdu uznal sťažnosť ako dôvodnú a prisľúbil pridelenie spisu na vybavenie inému sudcovi po vyriešení personálneho obsadenia, nakoľko zákonná sudkyňa nastúpila na materskú dovolenku.

Napriek tomu, že jej neprítomnosť bola súdu známa a jeho povinnosťou bolo zabezpečiť vykonanie nevyhnutných organizačných opatrení a úkonov v konaní, do dnešného dňa sa vo veci nevykonalo nič nové a navrhovateľke sa nezabezpečilo odstránenie stavu právnej neistoty vo veci, s ktorou sa na Okresný súd Bratislava II. obrátila už vo februári 1998.“

Pokiaľ ide o argumentáciu sťažovateľky k návrhu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, poukazuje v nej predovšetkým na to, že: „...pre osobu v obdobnej situácii je veľmi obtiažne nájsť si vhodnú prácu. Aj keď jej nebolo dokázané, že niekedy odcudzila hotovosť, nebola tejto viny ani nikdy oficiálne zbavená. Preto je málo pravdepodobné, že takúto osobu by niekto zamestnal ako pokladníčku, vediac o jej predchádzajúcom zamestnaní a obvinení z odcudzenia hotovosti, pričom je súčasne neustále vystavená ohováraníu. Uvedenú skutočnosť potvrdzuje aj reálna skúsenosť navrhovateľky,

keď sa po nastúpení do zamestnania mala stať vedúcou smeny a náhle s ňou bez udania akéhokoľvek dôvodu rozviazal nový zamestnávateľ pracovným pomer. Navrhovateľka sa dôvodne domnievala, že táto náhla a neodôvodnená zmena v správaní a postoji svojho zamestnávateľa bola zapríčinená tým, že sa dozvedel o jej obvinení z odcudzenia hotovosti vo svojom predchádzajúcom zamestnaní.“

V nadväznosti na to poukazuje sťažovateľka na morálnu, psychickú a finančnú ujmu, ktorá jej v dôsledku nečinnosti súdu vznikla.

K prijatej sťažnosti sa podľa § 29 ods. 6 zákona o ústavnom súde vyjadril predseda okresného súdu listom z 23. januára 2003 (Spr. 2003/03), v ktorom uviedol:

„Po oboznámení sa s obsahom sťažnosti ako aj obsahom predmetného spisu si dovoľujem uviesť, že vo veci sp. zn. 16 C 37/97 (správne ide o sp. zn. 16 C 37/98) sa od novembra 2001 nekonalo z dôvodu nástupu zákonnej sudkyne Mgr. A. Č. na materskú dovolenku (riziková gravidita).

Zároveň si dovoľujem uviesť, že vzhľadom na opakované personálne zmeny tunajšieho súdu nebolo možné vec prideliť na vybavenie inému sudcovi.“

Keďže obaja účastníci súhlasili s upustením od ústneho pojednávania, ústavný súd vo veci sťažnosti sťažovateľky konal a rozhodol bez jeho nariadenia.

II.

Z obsahu sťažnosti a pripojeného súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania v predmetnej veci.

Sťažovateľka podala na okresnom súde 19. februára 1998 žalobu o neplatnosť okamžitého zrušenia pracovného pomeru a náhradu mzdy proti spoločnosti s ručením obmedzeným B., so sídlom v B. (ďalej len „žalovaná“).

Žalovaná sa na výzvu okresného súdu vyjadrila k žalobe podaním, ktoré mu bolo doručené 26. mája 1998.

Okresný súd nariadil 4. júna 1998 vo veci pojednávanie na 7. september 1998, ktoré však bolo odročené pre neprítomnosť prísediacej na 22. október 1998.

Právny zástupca sťažovateľky doplnil žalobu podaním z 2. októbra 1998 doručeným okresnému súde 6. októbra 1998, o ktorom okresný súd rozhodol na pojednávaní konanom 22. októbra 1998 tak, že pripustil rozšírenie žaloby v časti o neplatnosť výpovede z pracovného pomeru, ktorú žalovaná medzičasom doručila sťažovateľke. Na tomto pojednávaní súd vypočul sťažovateľku a konateľu žalovanej. Ďalší termín pojednávania bol určený na 10. december 1998, ale pojednávanie sa neuskutočnilo pre práceneschopnosť zákonnej sudkyne.

Dňa 29. marca 1999 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom boli vypočutí dvaja svedkovia. Pojednávanie bolo odročené na 24. máj 1999.

Zo zápisnice z pojednávania z 24. mája 1999 vyplýva, že na ňom boli vypočutí dvaja svedkovia a za účelom vykonania ďalšieho dokazovania došlo k odročeniu pojednávania na 20. september 1999.

Na pojednávaní uskutočnenom 20. septembra 1999 bola vypočutá jedna svedkyňa. Súd pojednávanie opäť odročil, a to na neurčito s tým, že vyžiada od Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava II informáciu, v akom štádiu sa nachádza policajné preverovanie vo veci trestného oznámenia podaného na sťažovateľku žalovaným pre podozrenie z trestného činu krádeže podľa § 247 ods. 2 Trestného zákona a zároveň predvolá ďalších svedkov.

Listom doručeným okresnému súdu 8. októbra 1999 mu dožiadaný policajný orgán na jeho vyššie uvedenú žiadosť oznámil, že policajné preverovanie ešte nie je ukončené.

Následne okresný súd dvoma prípsmi urgoval (z 11. novembra 1999 a 2. marca 2000) na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Bratislava II doručenie oznámenie o výsledku preverovania trestného oznámenia podaného na sťažovateľku žalovaným.

Listom zo 7. marca 2000 informoval dožiadaný policajný orgán okresný súd, že policajné preverovanie vo vyššie uvedenej veci bolo 3. marca 2000 ukončené podľa § 159 ods. 1 Trestného poriadku a na ďalšie dožiadanie okresného súdu mu zaslal spis ČTS: ORP-131/98, ktorý mu bol doručený 4. apríla 2000.

Ďalšie pojednávanie nariadené na 28. november 2000 sa neuskutočnilo pre neprítomnosť právneho zástupcu žalovanej (ktorý sa 27. novembra 2000 ospravedlnil z dôvodu kolízie termínov pojednávani), ale nedostavili sa ani predvolaní svedkovia. Okresný súd pojednávanie odročil na 6. február 2001. Toto pojednávanie sa neuskutočnilo pre práceneschopnosť prísediacich a ďalšie pojednávanie bolo nariadené na 2. apríl 2001 (16. februára 2001 došlo k jeho preročeniu na 3. apríl 2001).

Keďže sa na pojednávanie nariadené na 3. apríl 2001 neustanovili predvolané dve svedkyne (z ktorých jedna nemala vykázané doručenie), okresný súd pojednávanie odročil na 19. jún 2001. Toto pojednávanie sa neuskutočnilo pre neprítomnosť právneho zástupcu žalovanej (nedostavila sa však ani prísediaca ani svedkyňa).

Pre ospravedlnenie právneho zástupcu sťažovateľky sa neuskutočnilo pojednávanie nariadené na 23. október 2001.

Termín ostatného pojednávania vo veci nariadeného na 31. január 2002 bol zrušený pre práceneschopnosť zákonnej sudkyne.

V spise sa nachádza aj list predsedu okresného súdu z 15. marca 2002 (Spr. 2017/02), ktorým oznamuje sťažovateľke, že jej sťažnosť na prietahy v konaní považuje za dôvodnú. Súčasne uvádza, že zákonná sudkyňa nastúpila na materskú dovolenku a po vyriešení personálneho obsadenia okresného súdu bude spis pridelený na vybavenie inému sudcovi. Od uvedeného dátumu až do doručenia sťažnosti sťažovateľky ústavnému súdu (6. septembra 2002) nebol vo veci urobený žiaden úkon.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa ods. 2 citovaného článku ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa ods. 3 citovaného článku ústavy môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia jej základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov“.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie

veci bez zbytočných priet'ahov“ (II. ÚS 61/98), pričom „tento účel možno dosiahnuť zásadne právoplatným rozhodnutím“.

K zbytočným priet'ahom v súdnom konaní môže dôjsť nielen samotným nekonaním príslušného súdu, ale aj takou činnosťou súdu, ktorá nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty účastníka súdneho konania, teda k právoplatnému rozhodnutiu vo veci, s ktorou sa obrátil na súd. Preto na splnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány (napr. všeobecné súdy) vec len prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony (bez ohľadu na ich počet) a právoplatne nerozhodli (napr. II. ÚS 64/99, I. ÚS 98/99).

Pri posudzovaní, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka konania a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prejednáwanej veci.

Preskúmaním doterajšieho priebehu konania vo veci sp. zn. 16 C 37/98 pred okresným súdom ústavný súd zistil nasledovné skutočnosti:

1. Predmetom konania pred okresným súdom je určenie neplatnosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru a náhrada mzdy. Ústavný súd zastáva názor, že pracovnoprávny spor týkajúci sa skončenia pracovného pomeru, resp. rozhodnutia o neplatnosti jeho zániku, nemožno vo všeobecnosti považovať za skutkovo a právne zložitú vec. V týchto sporoch sa používa právna úprava prijatá v Zákonníku práce (zákon č. 65/1965 Zb. Zákonník práce v znení neskorších predpisov), ktorej výklad a používanie boli a sú stabilizované v pomerne rozsiahlej judikatúre všeobecných súdov, kde je upravená aj metodika postupu všeobecných súdov v týchto sporoch.

Ústavný súd síce hodnotí rozhodovanie a zisťovanie právne relevantných dôkazov v danej veci s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu ako právne a fakticky náročnejšie, než je tomu vo všeobecnosti v týchto sporoch, napriek tomu však zastáva názor, že celkovú dĺžku konania pred okresným súdom do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu, jeho priebeh a doteraz dosiahnuté výsledky nie je možné považovať za dôsledok vyvolaný právnou alebo faktickou zložitou prejednávanej veci. Netvrdí to napokon ani okresný súd v jeho vyjadrení zaslanom ústavnému k prijatej sťažnosti a celkovú dĺžku konania nedáva do súvislosti s právnou alebo faktickou zložitou veci ani predseda okresného súdu v odpovedi na vyššie citovanú sťažnosť sťažovateľky na zbytočné prietahy v konaní.

Doterajšia dĺžka súdneho konania nemôže byť akceptovaná aj z toho dôvodu, že vo veci, v ktorej sa namietajú zbytočné prietahy, ide o pracovný spor, v ktorom sa pre sťažovateľku rieši existenčná otázka. Takouto otázkou je trvanie pracovného pomeru, ktorého jestvovanie je základom pre príjem sťažovateľky zabezpečujúci jej živobytie. V týchto sporoch by mal súd postupovať čo najrýchlejšie a najefektívnejšie. So zreteľom na uvedené je ústavný súd toho názoru, že v tejto veci okresný súd nezohľadnil v dostatočnej miere povahu predmetného sporu a ani to, o čo v ňom sťažovateľke ide.

2. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných prietahov v konaní okresného súdu sp. zn. 16 C 37/98, bolo správanie sťažovateľky ako účastníčky súdneho konania. Ústavný súd vyhodnotil postup sťažovateľky v tejto veci ako aktívny a súčinnosťný a nezistil žiadnu významnú skutočnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená v jej neprospech v tom zmysle, že by bola závažnejšie prispela k zbytočným prietahom v tomto konaní, a to aj napriek tomu, že v jednom prípade (23. októbra 2001) došlo k odročeniu pojednávania z dôvodov na jej strane (ospravedlnenie jej právneho zástupcu).

3. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k zbytočným prietahom v označenom súdnom konaní, bol postup samotného okresného súdu.

V prvom rade ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že súdne konanie, ktoré v právnej veci sťažovateľky začalo 17. februára 1998, je stále vedené na súde prvého stupňa bez toho, aby do dňa vydania tohto nálezu bolo aspoň raz rozhodnuté vo veci samej.

V sledovanom období nariadil okresný súd vo veci sťažovateľky celkom 12 pojednávaní, z ktorých sa však iba na štyroch vykonalo dokazovanie, pričom posledné z nich sa uskutočnilo 20. septembra 1999.

Posudzujúc postup okresného súdu ako celok ústavný súd konštatuje, že tento súd koná a rozhoduje o právach sťažovateľky v neprimeraných časových odstupoch (napr. interval viac než 14 mesiacov od pojednávania uskutočneného 20. septembra 1999 do nariadenia nasledujúceho pojednávania 28. novembra 2000), a preto vyhodnotil jeho konanie ako neefektívne. To nesvedčí o tom, že by súd svoj procesný postup organizoval tak, aby ochrana práv bola rýchlá a účinná a aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá (§ 6 a § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), a preto konanie pred ním možno kvalifikovať ako konanie, v ktorom dochádzalo doposiaľ k zbytočným prieťahom.

Ústavný súd už judikoval, že o zbytočných prieťahoch v súdnom konaní možno hovoriť vtedy, ak súd vôbec nevyužije tie procesné inštitúty alebo iné prostriedky, účelom ktorých je zabezpečenie nielen účinnej, ale tiež „rýchlej“ ochrany práv účastníkov súdneho konania (I. ÚS 57/97). Priznanie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zakladá povinnosť súdu na organizovanie práce tak, aby sa toto základné právo objektívne realizovalo (II. ÚS 26/95). Otázky množstva vecí, personálne a organizačné problémy súdu však nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie toho, či došlo k zbytočným prieťahom v konaní (III. ÚS 14/00).

Povinnosťou všeobecného súdu je organizovať procesný postup v súdnom konaní tak, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie. Napriek tejto povinnosti si však okresný súd ani po piatich rokoch od začatia konania vo veci sp. zn. 16 C 37/98 nevytvoril podmienky na to, aby mohlo byť rozhodnuté vo veci samej.

Ústavný súd prihliadol aj na skutočnosť, že samotný okresný súd vo vyššie citovanej odpovedi na sťažnosť sťažovateľky na prietahy v konaní pred ním uznal jej opodstatnenosť.

-

IV.

Sťažovateľka ďalej žiadala, aby ústavný súd okrem vyslovenia porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy uložil okresnému súdu konať o jej žalobe bez zbytočných prietahov.

Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prikázal v zmysle § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde okresnému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“. Z ustanovenia § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde vyplýva, že primerané finančné zadosťučinenie má povahu náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch. Podľa ods. 5 citovaného zákonného ustanovenia, ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti žiadala priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 500 000 Sk. Dôvody, z ktorých sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia, sú podrobnejšie uvedené v bode I tohto nálezu.

Podľa názoru ústavného súdu priznanie primeraného finančného zadosťučinenia ako náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch prichádza do úvahy predovšetkým v tých prípadoch, keď porušenie základného práva alebo slobody už nie je možné reparovať. To znamená, že neprichádza do úvahy zrušenie rozhodnutia alebo opatrenia, resp. uvedenie

do pôvodného stavu. Tak je tomu aj v danom prípade. Z toho dôvodu je namieste priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré je peňažnou hodnotou utrpenej nemajetkovej ujmy (napr. I. ÚS 15/02). Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa pritom riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je síce zmiernenie nemajetkovej ujmy, avšak nie prípadná náhrada škody.

Hoci ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v označenom súdnom konaní konal bez zbytočných prietáhov, vychádzal z názoru, že porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nemožno účinne odstrániť len uplatnením tejto právomoci.

Vzhľadom na celkovú dobu konania okresného súdu vo veci sp. zn. 16 C 37/98, berúc do úvahy, že sťažovateľka sa o predĺženie tejto doby nepričinila, a zohľadňujúc aj konkrétne okolnosti prípadu vrátane pozície sťažovateľky sprevádzanej pocitom neistoty, útrap a bezprávia, ako aj naplnenie princípu spravodlivosti ústavný súd považoval priznanie sumy 60 000 Sk za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. O. Š., B. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania vo výške 8 000 Sk (slovom Osemtisíc slovenských korún) z dôvodu trov jej právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie sťažnosti), pričom úhrada za jeden úkon právnej pomoci predstavuje 3 900 Sk (základom pre výpočet výšky odmeny za úkon právnej pomoci bola nominálna mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2001 vo výške 11 693 Sk). Ďalej ústavný súd priznal právnemu zástupcovi sťažovateľky dvakrát náhradu režijného paušálu po 100 Sk [§ 1 ods. 3, § 13 ods. 8, § 16 ods. 1 písm. a) a c) a ods. 4 a 25

vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. marca 2003